

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.344.2026

Kraków, 1 czerwca 2026 r.

**Pan
Maciej Michałowski
Radny Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pana interpelację w sprawie przedstawienia problemu nielegalnego graffiti na forum Parlamentarnego Zespołu ds. przeciwdziałania wandalizmowi i nielegalnemu graffiti, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 15 maja 2026 r., uprzejmie informuję.

Ad 1 i 2.

W dniu 23 lutego br. odbyło się posiedzenie Zespołu Zadaniowego ds. wypracowania rozwiązań mających na celu ograniczenie/likwidację bazgrołów na terenie Krakowa. W posiedzeniu Zespołu uczestniczyli przedstawiciele Krakowskiego Zespołu Parlamentarnego, na czele z Panią Moniką Piątkowską, Senatorem RP, Przewodniczącą nowo powstałego Parlamentarnego Zespołu ds. przeciwdziałania wandalizmowi i nielegalnemu graffiti.

Zastępca Przewodniczącego Zespołu zaznaczył, że działania przeciwko nielegalnemu graffiti wpisują się w wieloaspektowy plan funkcjonowania Miasta. Podkreślił, że z jednej strony jest to oczywiście problem estetyczny, który ma wpływ na sposób oceniania Miasta przez jego mieszkańców i przez turystów, a z drugiej strony, to w dużym stopniu również problem bezpieczeństwa.

Następnie Zastępca Przewodniczącego Zespołu:

- podkreślił, że problem nielegalnego graffiti i wandalizmu w przestrzeni miejskiej, nie jest problemem specyficznym dla Krakowa, ale dotyczy wszystkich dużych miast w Polsce, co sugeruje brak wystarczających narzędzi prawnych,
- wskazał na dwa obszary: nieruchomości gminne (problem z nieadekwatną polityką karną, sprawy kwalifikowane jako wykroczenie z karą do 500 zł lub uszkodzenie mienia poniżej 800 zł) oraz prywatne (brak narzędzi do egzekwowania usuwania graffiti od właścicieli),
- poinformował, że:
 - Miasto skierowało wystąpienia w sprawie zmian prawnych do Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji,
 - skierowano pismo do Wydziału Mieszkalnictwa dotyczące wykorzystania środków z ubezpieczenia na likwidację bazgrołów na nieruchomościach, których zarządcą jest Gmina Miejska Kraków,

- skierowano pismo do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w sprawie prośby o instruktaż dotyczący dofinansowania przez Gminę Miejską Kraków kosztów prac związanych z usuwaniem nielegalnego graffiti na obiektach zabytkowych,
 - przygotowano miejski program usuwania graffiti z nieruchomości wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków,
- wspomniał o inicjatywie tworzenia murali historycznych, które zapobiegają wandalizmowi,
 - poinformował o opracowaniu cyfrowego narzędzia (mapy) do zgłaszania nielegalnego graffiti.

Zastępca Przewodniczącego Zespołu podkreślił, że priorytetowym działaniem jest jak najszybsza reakcja na złożone propozycje zmian legislacyjnych w zakresie umożliwienia gminom przeciwdziałania bazgrołom, a w szczególności:

- 1) w ustawie z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* poprzez wprowadzenie delegacji ustawowej do umieszczania w regulaminach czystości i porządku zapisów zobowiązujących właścicieli nieruchomości do usuwania bazgrołom,
- 2) w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* oraz ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* poprzez wprowadzenie możliwości przekazywania przez gminę środków podmiotom prywatnym na usuwanie bazgrołom negatywnie oddziaływujących na przestrzeń publiczną.

Wskazał również na potencjalne problemy:

- brak zmian w prawie krajowym uniemożliwi skuteczną walkę z nielegalnym graffiti, zwłaszcza na nieruchomościach prywatnych,
- niska wykrywalność i nieuchronność kary dla sprawców pozostaje największym wyzwaniem,
- trudności w identyfikacji sprawców (działanie w nocy, przy użyciu masek, kapturów),
- trudności we współpracy z zarządcami terenów (np. PKP, TAURON).

Zastępca Przewodniczącego Zespołu zwrócił się do parlamentarzystów o pomoc Miastu w wypracowaniu rozwiązania, na podstawie którego Gmina będzie mogła, z jednej strony zgodnie z prawem dotować usuwanie graffiti, a z drugiej strony wymuszać na właścicielach nieruchomości reakcję, wobec faktu, że w przestrzeni publicznej na tych nieruchomościach pojawiają się nielegalne graffiti, mowa nienawiści czy nawoływanie do przestępstw na różnym tle.

Na posiedzeniu Zespołu przedstawiana była również sprawa „Sicoera”.

W swoim wystąpieniu parlamentarzystki podkreśliły wagę problemu i zrozumienie braku pełnej możliwości skutecznego zapobiegania zjawisku nielegalnego graffiti. Pani Senator Monika Piątkowska omówiła powstanie w Senacie Parlamentarnego Zespołu ds. przeciwdziałania wandalizmowi i nielegalnemu graffiti, którego jest Przewodniczącą. Zaznaczyła, że ważne jest podejście nie tylko do estetyki, ale i bezpieczeństwa. Podkreśliła, że należy uzmysłowić społeczeństwu i służbom, że nielegalne graffiti to nie jest niska szkodliwość czynu. Rozwiązania legislacyjne w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu graffiti przygotowują prawnicy senaccy. Parlamentarzystki zapewniły o pełnym poparciu dla wszystkich działań Miasta w tym zakresie.

Ad 3.

Sprawa „Sicoera” pokazuje, że obecne przepisy mogą być niewystarczające wobec skali nielegalnego graffiti, która generuje realne straty i pogarsza estetykę przestrzeni publicznej. Zbyt łagodne kary nie zawsze spełniają funkcji odstraszałającej, co może sprzyjać powtarzalności

takich czynów. Dlatego zasadne wydaje się ich zaostrezenie, przy jednoczesnym rozróżnieniu między wandalizmem a legalną działalnością artystyczną.

W ocenie Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie zasadne jest rozważenie wprowadzenia do ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* odrębnego typu czynu zabronionego, mającego na celu przeciwdziałanie tzw. nielegalnemu graffiti. Dotychczasowa praktyka wskazuje, że kwalifikowanie tego rodzaju działań jako uszkodzenie mienia (art. 288 ww. ustawy) jest niewystarczające. Obecne regulacje nie zapewniają skutecznego ścigania sprawców, a przede wszystkim nie realizują w pełni funkcji prewencji ogólnej, która skutecznie odstraszałaby od popełniania tych czynów w przyszłości.

Propozycje zmian legislacyjnych i działania Miasta Kraków w tej sprawie zostały omówione powyżej.

Ad 4.

Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie usuwa sukcesywnie graffiti z obiektów zlokalizowanych na terenach będących w zarządzie jednostki. Podobne działania podejmuje Zarząd Dróg Miasta Krakowa. Zgłoszenia dotyczące nielegalnego graffiti znajdującego się na infrastrukturze pozostającej w utrzymaniu ZDMK są przekazywane do Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Sp. z o.o., która zgodnie z kompetencjami zajmuje się bieżącym utrzymaniem czystości oraz usuwaniem graffiti na terenie Miasta Krakowa, m.in. z powierzchni stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, w szczególności z obiektów infrastruktury miejskiej, ekranów akustycznych, pomników, miejsc pamięci narodowej oraz innych elementów przestrzeni publicznej.

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. realizuje zarówno działania planowe, jak i interwencyjne, polegające na bieżącym usuwaniu nielegalnych napisów i graffiti zgłaszanych przez mieszkańców, jednostki miejskie oraz służby miejskie. Podejmowane działania mają na celu możliwie szybkie przywrócenie estetyki przestrzeni publicznej, jak również ograniczenie zjawiska wtórnego wandalizmu, polegającego na pojawianiu się kolejnych nielegalnych oznaczeń w miejscach uprzednio zdewastowanych.

Dodatkowo MPO stosuje w ramach swoich działań specjalistyczne powłoki antygraffiti na wybranych obiektach po usunięciu aktów wandalizmu. Rozwiązanie to umożliwia sprawniejsze usuwanie nielegalnych napisów i może wpływać na ograniczenie skali zjawiska poprzez zmniejszenie trwałości nanoszonych oznaczeń oraz eliminowanie efektu ich długotrwałej ekspozycji w przestrzeni publicznej.

W zakresie innych działań wskazać należy na inicjatywę KRK Walls, która jako alternatywne rozwiązanie, jedynie w ściśle określonych lokalizacjach, udostępnienia ściany do wykonywania legalnego graffiti na terenie Miasta Krakowa. Projekt KRK Walls jest odpowiedzią na głosy środowisk twórczych i zapotrzebowanie społeczne. Urząd Miasta Krakowa stworzył regulamin użytkowania wybranych ścian, który stanowi ramy dla wypowiedzi artystycznych w przestrzeni publicznej.

KRK Walls jest efektem prac Zespołu ds. Murali, powołanego zarządzeniem nr 811/2022 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 31 marca 2022 r. W ciągu ostatnich trzech lat Zespół prowadził konsultacje, typował lokalizacje i analizował stan własności poszczególnych ścian, aby móc włączyć je do systemu. Planowane jest stopniowe włączanie kolejnych lokalizacji. Obecnie funkcjonują dwie legalne strefy graffiti/street artu w obszarze Miasta, tj.: na podporach estakady kolejowej pomiędzy ulicami Dietla i Miodową (obszar udostępniony od października 2025 r. oraz w tunelu przy Nowohuckim Centrum Kultury (od stycznia br.). Wymienione powyżej obszary

stanowią jedyne miejsca w Krakowie dla tego typu działalności pod warunkiem przestrzegania regulaminu KRK Walls. Zespół ds. Murali planuje stopniowe włączanie do projektu kolejnych lokalizacji – docelowo w każdej Dzielnicy Krakowa.

Należy także wspomnieć, że Zespół ds. Murali zajmuje się przede wszystkim opiniowaniem wniosków dotyczących nowych realizacji muralowych, podejmuje decyzje co do murali już istniejących oraz prowadzi ich bazę. Realizowane murale mają być także przeciwwagą dla zjawiska nielegalnego graffiti, mają uświadamiać jak bardzo szpecące są bazgroły, wulgarne napisy i rysunki, a jak mogą pozytywnie oddziaływać na przestrzeń odpowiednio zaaranżowane i zrealizowane na wysokim poziomie obrazy.

p.f. PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA

Stanisław Kracik

Otrzymują:

1. Adresat
2. Straż Miejska Miasta Krakowa
3. Biuro Architekta Miasta
4. Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie
5. Zarząd Dróg Miasta Krakowa
6. Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie
7. Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
8. Wydział Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury
9. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o.
10. Biuletyn Informacji Publicznej
11. aa